

Dosarul nr. 3ra-1174/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Z. Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Primarul General al municipiului Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General interimar al municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Mihai Moldovanu cu privire la anularea dispoziției,

împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 31 mai 2018, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General interimar al municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Mihai Moldovanu cu privire la anularea dispoziției.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 29 martie 2018 Primarul General interimar al municipiului Chișinău a emis dispoziția nr. 157/1-dc din 29 martie 2018 „cu privire la eliberarea din funcție a lui Mihai Moldovanu, șef al Direcției sănătății”.

Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în conformitate cu prevederile art. 64 din Legea privind administrația publică locală și Regulamentul privind organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, a efectuat controlul de legalitate a dispoziției menționate și a constatat că aceasta a fost emisă contrar prevederilor legislației în vigoare.

Reclamantul a menționat că, conform art. 211 din Codul Muncii, se consideră încălcare gravă a obligațiilor de muncă următoarele acțiuni ale salariatului: a) primirea și eliberarea bunurilor, precum și a mijloacelor bănești fără perfectarea documentelor corespunzătoare; b) acordarea serviciilor prin uzul funcției în schimbul unei

remunerații, unui serviciu sau altor beneficii; c) folosirea în scopuri personale a banilor încasați; d) folosirea în scopuri personale a bunurilor angajatorului și a bunurilor aflate în gestiunea angajatorului (mijloace fixe aflate în proprietate, arendă, comodă) fără acordul în scris al acestuia; e) nerespectarea clauzei de confidențialitate; f) încălcarea cerințelor de securitate și sănătate în muncă, constatată, în formă scrisă, de conducătorul unității, de lucrătorul desemnat, de serviciul intern ori extern de protecție și prevenire sau de Inspectoratul de Stat al Muncii, dacă această încălcare a atras consecințe grave (accident de muncă, avarie) sau a creat un pericol real și iminent al survenirii unor asemenea consecințe; g) refuzul de a trece examenul medical, în cazul în care acesta este obligatoriu, iar salariatul a fost informat de către angajator, în formă scrisă, despre obligația de a trece examenul medical.

A mai adăugat că, în temeiul art. 207 alin. (1) din Codul Muncii, sancțiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcție) a salariatului respectiv. Iar, în baza art. 208 din Codul Muncii, până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de cinci zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților. În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a explicat că angajatorul urma să solicite salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă, iar în cazul refuzului de a prezenta explicația scrisă privind fapta comisă, angajatorul urma să emită dispoziția, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare numai în baza procesului-verbal privind refuzul semnat atât de un reprezentant al angajatorului, cât și de un reprezentant al salariatului, pe când, la caz, angajatorul a ignorat aceste prevederi legale.

În opinia reclamantului dispoziția primarului nr. 157/1 -dc din 29 martie 2018 „cu privire la eliberarea din funcție a lui Mihai Moldovanu, șef al Direcției sănătății” este ilegală și urmează a fi anulată.

A solicitat anularea dispoziției Primarului General interimar al municipiului Chișinău nr. 157/1 -dc din 29 martie 2018 „cu privire la eliberarea din funcție a lui Mihai Moldovanu, șef al Direcției sănătății”.

Prin hotărârea din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. A fost anulată dispoziția Primarului General interimar al mun. Chișinău din 29 martie 2018, nr. 157/1-dc ”cu privire la eliberarea din funcție a dlui Mihai Moldovanu, șef al Direcției sănătății” ca fiind ilegală.

Prin decizia din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au constatat că, până la emiterea dispoziției de eliberare din funcție a lui Mihai Moldovanu, autoritatea publică locală, în

persoana Primarului General al municipiului Chișinău, nu a efectuat nici o anchetă de serviciu și nu a solicitat explicații de la acesta, aspect care constituie temei a determina că procedura de eliberare din funcție nu a fost respectată. Or, date contrare la materialele cauzei nu au fost respectate, necătând la faptul, că sarcina probațiunii în asemenea caz, potrivit art.24 al Legii contenciosului administrativ îi revine Primarului General al municipiului Chișinău.

La caz, instanțele de judecată au reținut că, asigurarea de către angajator a efectuării unei anchete de serviciu, precum și acordarea dreptului salariatului la prezentarea unei explicații pe marginea faptelor imputate este obligatorie în condițiile art.5 din Codul Muncii, care prevede că, principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă și a altor raporturi legate nemijlocit de acestea, principii ce reies din normele dreptului internațional și din cele ale Constituției Republicii Moldova, sunt următoarele: m) asigurarea dreptului fiecărui salariat la apărarea drepturilor și libertăților sale de muncă, inclusiv prin sesizarea organelor de supraveghere și control, a organelor de jurisdicție a muncii.

La data de 16 iulie 2019, prin intermediul oficiului poștal Primarul General al municipiului Chișinău a depus recurs împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că, consideră hotărârile instanțelor ierarhic inferioare neîntemeiate și pasibile de a fi casate.

În drept, și-a întemeiat cererea de recurs în temeiul prevederilor art. 244 alin. (1), 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ și art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fon cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Prin referința depusă la data de 23 august 2019 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Codul administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar în temeiul alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului aliniat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că decizia contestată a fost pronunțată la 22 mai 2019, adică după data intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Examinând temeiurile recursului depus de către Primarul General al municipiului Chișinău în raport cu materiale cauzei civile, coroborat cu normele de drept, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității cererii de recurs constă în verificarea faptului, dacă recursul se încadrează în cele prevăzute la art. 246 alin. (2) și 194 alin. (2) din Codul administrativ.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

În temeiul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Conform art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin.(1) din Codul administrativ.

Din materialele cauzei se atestă cu certitudine că, prin decizia din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, statuează expres că, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Contrar prevederilor legale Primarul General al municipiului Chișinău a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel la data de 16 iulie 2019, cu încălcarea termenului prevăzut de lege.

Or, conform avizului de recepție/livrare nr. DS2035429931AS anexat la actele dosarului recurentul –Primarul General al municipiului Chișinău a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 4 iunie 2019 (f.d.70).

Prin urmare, termenul de 30 zile de declarare a recursului a început să curgă la 5 iunie 2019- ziua imediat următoare datei comunicării deciziei instanței de apel și a expirat la 5 iulie 2019 aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului, pe când cererea de recurs înaintată de către Primarul General al municipiului Chișinău împotriva

deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrată la 16 iulie 2019, fiind parvenită prin intermediul oficiului poștal, adică peste 11 de zile.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată, că recursul depus împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău nu se încadrează în termenul de 30 de zile de la notificarea deciziei, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei în conformitate cu art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, de a declara recursul inadmisibil.

Mai mult, în conformitate cu prevederile art. 113 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

La acest capitol, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Or, prin depunerea recursului la 16 iulie 2019, recurentul Primarul General al municipiului Chișinău nu a respectat termenul legal de depunere a recursului, și atrage declararea lui inadmisibil, ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul notează că Primarul General al municipiului Chișinău avea obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen, obligație proclamată și în jurisprudența CEDO cu titlu de principiu.

Respectiv, Colegiul reține că acțiunile Primarului General al municipiului Chișinău nu constituie decât o denegare a acestuia de a-și respecta obligațiile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu buna-credință de drepturile sale procedurale.

Aici este de menționat faptul că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale.

Instanța de recurs precizează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele Curții Europene a Drepturilor Omului care a relatat în practica sa constantă faptul că, reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la

elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu împotriva României, cauza Marckx împotriva Belgiei).

Din considerentele relatate și având în vedere că Primarul General al municipiului Chișinău nu a solicitat repunerea în termen a recursului declarat împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 246 și art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu